

Το

2012, 1,4 δισ. άνθρωποι χρησιμοποιούσαν τα social media καθημερινά. Μέχρι το τέλος του 2016, ο αριθμός αυτός αναμένεται να φτάσει στα 2,13 δισ., με το Facebook να είναι η κυρίαρχη πλατφόρμα με πάνω από 1,5 δισ. χρήστες. «Ο αντίκτυπος αυτής της επανάστασης στην κοινωνία είναι σαφής», σχολιάζει στην «Κ» η Farida Vis, διευθύντρια του εργαστηρίου Social Media του Πανεπιστημίου Sheffield. Στην έκθεση που δημοσιεύτηκε την περασμένη εβδομάδα στο Νταβός στο πλαίσιο του World Economic Forum με τίτλο «Η επίδραση του ψηφιακού περιεχομένου: ευκαιρίες και κίνδυνοι από την ανταλλαγή πληροφοριών», η κ. Vis, ως βασική συντάκτρια, επιχείρησε να καταγράψει τα νέα επιχειρηματικά μοντέλα που δημιουργούνται, τους κινδύνους που διατρέχουν οι ενεργοί χρήστες, τις νομικές πτυχές που προκύπτουν από τη γενικευμένη χρήση, ενώ επιχείρησε και μια πρόβλεψη για το μέλλον των social media.

Υπηρεσίες κοινής ωφελείας

Σύμφωνα με την έκθεση, ένας από τους βασικούς στόχους των εταιρειών όπως το Facebook, το WhatsApp ή το Twitter είναι να μετασχηματιστούν από πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης σε παρόχους υπηρεσιών κοινής ωφελείας, όπως η ενημέρωση ή οι τηλεπικοινωνίες. Τα τελευταία χρόνια η προσοχή της αγοράς έχει

στραφεί στη συμπεριφορά συγκεκριμένων κατηγοριών (εφήβων, εργαζομένων γυναικών, δημοφιλών χρηστών κ.ο.κ.), η οποία διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό τη στρατηγική των ισχυρών παικτών του χώρου των social media. Αυτό το γεγονός εγείρει πολλά ερωτήματα και προκλήσεις σχετικά με τη δικτυακή ουδετερότητα αλλά και τη διαφάνεια. «Οι πλατφόρμες λειτουργούν δωρεάν για τους χρήστες, όμως απ' αυτές συλλέγονται δεδομένα. Από αυτά τα δεδομένα κάποιοι κερδίζουν αρκετά χρήματα, είναι μια γεννήτρια εσόδων, και χρησιμοποιούνται διττώς: στη στόχευση διαφημίσεων και τη μεταπώληση σε τρίτους. Τι σημαίνει όμως αυτό για την ιδιωτική ζωή του χρήστη; Πόσοι χρήστες είναι ενημερωμένοι για τον τρόπο που τα δεδομένα τους συλλέγονται και χρησιμοποιούνται;».

Καθημερινά αναρτώνται πάνω από 1,8 δισ. φωτογραφίες στα κοινωνικά δίκτυα (Mary Meeker, State of the Internet 2015) παρέχοντας ευκαιρίες ανάλυσης και συλλογής πληροφοριών, αφού οι εικόνες περιέχουν μεγάλη πυκνότητα πληροφορίας. Πώς όμως λειτουργεί ο νόμος περί πνευματικών δικαιωμάτων σε αυτούς τους χώρους; Ποιος είναι ο ιδιοκτήτης των πνευματικών δικαιωμάτων μιας φωτογραφίας που ανεβαίνει στο Instagram; «Από το 2015 υπάρχει ενδιαφέρον της ερευνητικής κοινότητας για τις εικόνες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το οπτικό υλικό που μοιράζονται οι χρήστες», αναφέρει στην «Κ» Αλεξάνδρα Μπουτοπούλου, ερευνήτρια στο Visual Social Media Lab του πανεπιστημίου του Sheffield , υπ. διδάκτορας στην ανάλυση των Κοινωνικών Δικτύων μέσω Μεγάλων Δεδομένων, στο Information School του ίδιου πανεπιστημίου και συνεργάτις της κ. Vis. «Υπάρχει η άποψη πως, από τη στιγμή που οι χρήστες αναρτούν δημοσίως τα προσωπικά τους δεδομένα, έχουν οι ίδιοι την ευθύνη της δημοσιοποίησής τους και κατά συνέπεια δεν μπορούν να διαμαρτύρονται αν αυτές χρησιμοποιηθούν από τρίτα πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμούς. Είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσει ένας ουσιαστικός διάλογος με γνώμονα την εκπαίδευση των χρηστών, αναφορικά με τα προσωπικά και τα ευαίσθητα δεδομένα που μοιράζονται δημόσια. Πολλοί χρήστες, είτε από προσωπική ανάγκη συμμετοχής είτε στοχεύοντας στην αύξηση της δημοφιλίας τους, δημοσιοποιούν οικειοθελώς ευαίσθητες προσωπικές πληροφορίες, χωρίς να γνωρίζουν ούτε με ποιο τρόπο αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους ούτε και τις επιπτώσεις που ενδεχομένως αυτή η χρήση να επιφέρει στη ζωή τους».

Το μέλλον

Η έκθεση κλείνει με μερικές προβλέψεις σχετικά με το μέλλον των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, που θα «περιλαμβάνει τη χρήση ακόμα περισσότερης τεχνολογίας». Η εικονική πραγματικότητα, η μηχανική μάθηση, η επεξεργασία φυσικής γλώσσας, η ανάλυση μεγάλων δεδομένων, τα μοντέλα πρόβλεψης

συμπεριφοράς θα αποτελέσουν βασικά εργαλεία για την παροχή υπηρεσιών προς τους χρήστες. Με τις τιμές των κινητών τηλεφώνων να μειώνονται συνεχώς, αυτές οι πλατφόρμες θα συνεχίσουν να αυξάνουν την επιρροή τους. Παρατηρείται μια σημαντική μετατόπιση από τους επιτραπέζιους υπολογιστές σε κινητές συσκευές, γεγονός που ενισχύει την πιθανότητα, σύντομα, το σύνολο της διαδικτυακής εμπειρίας να πραγματοποιείται μέσω κινητής πλατφόρμας κοινωνικής δικτύωσης και εφαρμογές διαδικτυακής συζήτησης (chat apps).

«Σε κάθε περίπτωση, η εξέλιξη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να συνοδεύεται από ακόμα πιο συστηματικό και εκτεταμένο δημόσιο διάλογο σχετικά με τα νομικά και ηθικά ζητήματα που τίθενται ως προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την ιδιοκτησία και τη χρήση των πληροφοριών και τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην ανάδειξη και επίλυση σημαντικών κοινωνικών ζητημάτων».

ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΡΑΚΑΣΙΔΗΣ

Πηγή: kathimerini.gr